

DECIZIE

23 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Scripnic Lidia,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nojac Elena către Scripnic Lidia privind încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 12 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Scripnic Lidia, prin intermediul avocatului Ciumac Natalia, împotriva hotărârii din 28 ianuarie 2020 a Judecătoriai Edineț, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă,

a c o n s t a t a t :

La 06 august 2019, reclamanta Nojac Elena s-a adresat în instanță cu cerere de chemare în judecată către Scripnic Lidia privind încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 28 ianuarie 2020 a Judecătoriai Edineț, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Nojac Elena către Scripnic Lidia privind încasarea prejudiciului moral și altor cheltuieli. S-au încasat de la Scripnic Lidia în beneficiul Elenei Nojac prejudiciul moral în mărime de 3000 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 800 lei, în restul sumei de 47000 lei, pretențiile s-au respins ca neîntemeiate. S-a încasat de la Scripnic Lidia în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 100 lei.

Invocând ilegalitatea hotărârii, la 03 februarie 2020, avocatul Ciumac Natalia, în interesele apelantei Scripnic Lidia, a contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii.

Prin încheierea din 20 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel. S-a acordat avocatului Ciumac Natalia și apelantei Scripnic Lidia un termen limită de înregistrare a dovezii de achitare a taxei de stat, în original, în mărime de 75 lei, a cererii de apel motivat cu semnătură olografă, în original, în limba română, în copii pentru toți participanții la proces, în Cancelaria Curții de Apel Bălți până la data de 09 iunie 2020.

Prin încheierea din 12 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de Scripnic Lidia, prin intermediul avocatului Ciurac Natalia, împotriva hotărârii din 28 ianuarie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

La 03 iulie 2020, Scripnic Lidia a declarat recurs asupra încheierii din 12 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia, cu restituirea cauzei în instanța de apel la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs a indicat că încheierea instanței de apel urmează a fi casată, deoarece recurenta a îndeplinit în termen indicațiile instanței din încheierea din 20 mai 2020, prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Scripnic Lidia este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea privind restituirea cererii de apel a fost pronunțată de Curtea de Apel Bălți la 12 iunie 2020, fiind expediată spre cunoștință participanților la proces la 16 iunie 2020 (f.d. 110) și recepționată de către recurentă și avocatul acesteia la 19 iunie 2020 (f.d. 111, 112). Astfel, ținând cont de faptul că cererea de recurs a fost înregistrată la 03 iulie 2020, Colegiul consideră că cererea de recurs a fost depusă în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că, prin încheierea din 20 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel. S-a acordat avocatului Ciurac Natalia și apelantei Scripnic Lidia un termen limită de înregistrare a dovezii de achitare a taxei de stat, în original, în mărime de 75 lei, a cererii de apel motivat cu semnătură olografă, în original, în limba română, în copii pentru toți participanții la proces, în Cancelaria Curții de Apel Bălți până la data de 09 iunie 2020.

Prin încheierea din 12 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de Scripnic Lidia, prin intermediul avocatului Ciurac Natalia, împotriva hotărârii din 28 ianuarie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea din 20 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost recepționată de către Scripnic Lidia la 01 iunie 2020 (f.d. 106), iar de către

avocatul Ciurac Natalia la 04 iunie 2020 (f.d. 107), însă apelanta nu a înlăturat neajunsurile din cererea de apel în termenul stabilit prin încheierea respectivă.

Colegiul nu poate reține argumentul recurenteii cu privire la faptul că aceasta ar fi îndeplinit indicațiile instanței în termenul acordat și ar fi achitat taxa de stat stabilită, or bonul de plată a taxei de stat a fost anexat abia odată cu depunerea cererii de recurs la 03 iulie 2020 (f.d. 114).

Astfel, examinând cererea de recurs, Colegiul verifică legalitatea încheierii contestate la momentul pronunțării acesteia. Reieșind din aceste considerente, este de menționat faptul că la momentul pronunțării încheierii Curții de Apel Bălți din 12 iunie 2020, la materialele cauzei nu era anexat bonul de plată a taxei de stat, acest fapt fiind echivalent cu neexecutarea indicațiilor instanței de apel.

În așa mod, omiterea termenului acordat de către instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel este interpretată de către Colegiu drept un comportament de rea-voință din partea recurenteii, dat fiind faptul că a fost citată legal, i s-au comunicat actele de procedură, iar odată cu depunerea la 03 februarie 2020 a cererii de apel nemotivate, nu s-a interesat de soarta dosarului, nu și-a îndeplinit obligațiile procedurale, nu a manifestat diligență și nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel, fiind obligată să se informeze de soarta dosarului și să întreprindă măsurile necesare în scopul de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță.

Este de menționat că, potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, în conformitate cu principiile generale unanim recunoscute și normele dreptului internațional, instanța de judecată la fixarea termenului limită de înlăturare a neajunsurilor, precum și a celui de prezentare a părților în ședința de judecată urmează să țină cont de proporționalitatea raporturilor juridice legate de disponibilitatea părților și rolul judecătorului în procesul civil. Importanța acestui fapt este determinată de echilibrul care trebuie menținut între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

La fel, Colegiul reține că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a prezenta apelul motivat și a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea, dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Colegiul relevă că, potrivit art. 61 din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța

judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Din această perspectivă, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de Scripnic Lidia, împotriva încheierii din 12 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit cererea de apel împotriva hotărârii din 28 ianuarie 2020 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, este neîntemeiat, iar actul de discreție al instanței de apel este întemeiat și urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Scripnic Lidia.

Se menține încheierea din 12 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nojac Elena către Scripnic Lidia privind încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru